టోకెన్

ఎం. ఉమామహేశ్వరరావు

సాయంత్రం అయిదు గంటలు దాటింది.

'పోలీస్ బేరక్సు'' సెంటర్ చాల రద్దీగా ఉంది.

జగదాంబ థియేటర్ జంక్షను వేపుగా పోయే రోడ్డు మొదట్లో వున్న ఓ పెద్ద ఆకుపచ్చ బిల్డింగు ముందు ''ఆనంద్ క్లినిక్'' అన్న పెద్ద అక్షరాలున్న పొడవైన బోర్డు అడ్డంగా, అందంగా, వ్రేలాడ గట్టబడి ఉంది.

ఆ బోర్డు మీద 'డా.ఆనంద్, పిల్లల వైద్యులు' అన్న పేర్లు కూడ అందంగా చక్కగా వ్రాయబడి ఉన్నాయి.

ఆబోర్డుకు క్రిందగా, మూసి ఉన్న తలుపు ను ఆనుకునే ఆడామగా జనం, పిల్లా — పీచుతో గుమికూడి ఉన్నారు. వాళ్ళంతా అక్కడ, ఆ స్థలంలో, 'క్యూ' కట్టి నించునే ప్రయత్నంలో ఉన్నారు.

సమయం యింకా పూర్తిగా కానందున డాక్టరు గారింకా అక్కడకు రాలేదు. జనం మాత్రం క్యూ కట్టేసేరు. ఆ జనంలో కొందరు మధ్యాహ్నం అనగా వచ్చిన వాళ్ళున్నారు. మరి కొందరు చాల దూర ప్రదేశంనుంచి వచ్చిన వాళ్ళుఉన్నారు. డాక్టరుగారి 'హస్తవాసి' మంచిదన్న పేరుండటంతో ఎడతెరపి లేకుండా, ఒక్క 'ఆదివారం' తప్ప, ప్రతీరోజూ పిల్లల్ని తీసుకుని ఆడా — మగా వస్తూనే ఉంటారక్కడికి.

సమయం ఎప్పుడవుతుందాయని ఎదురు చూస్తున్నారు 'క్యూ' లోని జనం. అప్పటికింకా డాక్టరుగారి కాంపౌండరు సత్తిరాజు కూడ రాలేదు. సత్తిరాజు వచ్చి తలుపులు తెరవాలి, క్యూలో నించున్న వారికి వరసగా టోకెన్లు యివ్వాలి. అదిగూడ అప్పటికి జరగనందుకు విసుగ్గా ఉంది వాళ్ళందరికి.

'ఆనంద్‌క్లినిక్' ఎదురుగా చౌల్ట్రీవేపుగా పోయే రోడ్డుకు మొదట్లో 'పైడితల్లి పాన్‌షాప్' ముందున్న పొడవాటి చెక్కబెంచీ మీద ఒకాలు బల్లమీద, మరోకాలు నేలమీద పెట్టుకుని, కూర్చుని, 'క్యూ' లో నించున్న జనం వేపు వాళ్ళు పడుతున్న విసుగు వేపు మార్చి, మార్చి చూస్తు న్నాడు సింహాచలం.

సింహాచలం సన్నగా అవిటి కర్రలా ఉంటాడు. ఎముకల మీద చర్మం కప్పినట్లు, గెడకర్రకు గుడ్డలు తొడిగినట్లుంటాడు. వాడి తలమీద నున్న వెంట్రుకలు నూనెను చూసి ఎన్నేళ్ళయిందో బహుశా ఎవ్వరూ చెప్పలేరు.

జేబులోంచి బీడీకట్ట తీసి ఓ బీడిని అందుకుని నోట్లో వుంచుకున్నాడు. దాన్ని వెలిగించు కుందుకు అగ్గిపెట్టెకోసం జేబులు తడుముకున్నాడు. ప్చ్!!! ... అది లేదు. వాడి కళ్ళు ఆ దగ్గరే ఆనుకుని వున్న పైడితల్లి పాన్‌షాపు లోని 'పైడితల్లి' మీద పడ్డాయి. పైడితల్లి వయస్సు నలభై ఏళ్ళుంటుంది. నల్లగా తుమ్మ మొద్దులా, కండబట్టి వుండటం వల్ల చూసే వాళ్ళకు గుళ్ళో అమ్మవారిలా కనిపిస్తూంటుంది.

"ఓ అగ్గిపుల్లియ్యి పైడితల్లీ!!!".

ఏ నాలుగైదుసార్లో అడిగినా పైడితల్లి యివ్వ లేదు. అటుచూసేడు. దూరంగా బేరక్సు సెంటర్‌లో ఉన్న బీట్ కానిస్టేబిలు పాయింట్ దగ్గరున్న ఏసుపాదం వేపు చూస్తోంది పైడితల్లి.

"ఛెస్ ... దీనమ్మ!! ... ఇదిలాటి ఎదవ గనకనే ఆ పకీరుగోడు నిజ్జంగ పకీరై పోనాడు..." అనుకుంటూ పైడితల్లిని ఒదిలేసి సన్యాసుల్లో కలిసి పోయిన ఫకీరును తలుచు కుంటూ అక్కడనుంచి లేచి 'క్యూ' వేపు కదిలేడు సింహాచలం.

అప్పుడే సరిగ్గా అక్కడకు సైకిలు మీద వచ్చి దిగేడు ఆ క్లినిక్ కాంపౌండరు సత్తిరాజు.

జనం ఉలిక్కిపడి, మరలా క్యూలో సరిగ్గా సర్దుకుని నించున్నారు.

సింహాచలం గబగబా అడుగులు వేసి లైన్లో దూరి నించున్నాడు. అతనలా మధ్యలో దూరి నందుకు వెనకనున్న వాళ్ళేదో అనబోయి మరలా ఆగిపోయారు. అందుక్కారణం సింహాచలం సత్తిరాజును చూసి పలకరింపుగ నవ్వడం — ఆ వెనక సత్తిరాజు కూడ సింహాచలాన్ని 'బావు న్నావా?' అంటూ పలకరించడంతో జనం ఏమీ అనలేకపోయారు.

లైన్లో వాళ్ళకు వరసగా టోకెన్లు యివ్వసా గేడు సత్తిరాజు. నెంబరు ప్రకారంగా వాళ్ళను లోపలున్న పొడవు బల్లమీద వరసగా కూర్చో పెడుతున్నాడతను.

అప్పుడు సమయం సరిగ్గా ఆరుగంట లయింది

* * *

సింహాచలం ఆ క్యూలో నించున్నాడేగాని మనస్సంత రోడ్డు మీదనే ఉంది. రోజూ ఆ క్యూలో అలానించుని 'టోకెను' సంపాదించ డం, టోకెన్లు అన్నీ అయిపోయాక అర్జంటుగా ఎవరైనా పిల్లల్ని తెస్తే, టోకెన్ లేందే డాక్టరుగారు చూడరని బెదిరించి తన దగ్గరున్న టోకెన్ను అయిదుకో, పదికో అమ్మేసుకోవడం అలా వచ్చిన దాంట్లో సగం త్రాగి, మిగతా సగం యింటికి పట్టుకుపోవడం వాడి దిన చర్య.

ఓ రకంగా చెప్పాలంటే ... పాపంలా పెరిగి పోతున్న ఈ ప్రపంచములో బతకడానికి, తన వాళ్ళను బతికించుకుందుకు వాడు ఎంచుకున్న మార్గం అది. పాపాలు చేసీ ... అన్యాయాలూ.. అక్రమాలూ చేసీ... అమాయకపు ప్రజల్ని దోచుకుని బతికే పెద్ద..పెద్ద..నాయకుల కంటే నేజ్జేసేది పాపం ఎట్లాగవుతుందని సింహాచలం దృఢాభిప్రాయం.

తీసుకోబోయే టోకెన్ను ఏంచేసుకోవాలో అప్పటికింకా ఏ ఆలోచనారాలేదు సింహాచలానికి.

టోకెను తీసుకున్నాక ఎవరూ రాకపోతే, యింతసేపునించున్న ఆ శ్రమంత బూడిదలో పోయేదేగదాన్న సందేహం పీడించింది. ఆందో ళన మనస్సులో ఆరాటపెట్టసాగింది. ...

బేలగా ... జాలిగా ... ప్రేగుల్నెవరో మాడ్చేస్తున్నట్లుగా రోడ్డువేపు చూసేడు.

"ఏట్రా సింహాచలం? ఇవ్వాళ ముందు అడ్వాన్సు లేనట్లుంది?" కాంపౌండరు సత్తిరాజు నవ్వుతూ అన్నాడు సింహాచలంతో.

ఉలిక్కిపడ్డాడు సింహాచలం...

"ఏటండీ!! రోజూ పదులుకు పదులు ఒచ్చేసి ఒళ్ళో పడిపోతున్నాయంటారేటండీ? .. ఒక్కోసారి .. దయిద్రం .. తినేత్తాది గాదా!! చిరాగ్గా అన్నాడు సింహాచలం.

సింహాచలం మాటలకు నవ్వేసేడుసత్తిరాజు.

" నీ పనే బావుందిరా సింహా చలం!! శ్రమ పడకుండా ఓపదీ —పావు గంట లైన్లో నించోవడం టోకెను సంపాదించి అయిదుకో పదికో అమ్ము కోవడం..

సింహాచలంకు టోకెను ఇస్తూ అన్నాడు కాంపౌండరు సత్తిరాజు. ఆ టోకెను అందు కున్నాడు సింహాచలం

"ఆ! ఏం బాగుపడి పోతున్నవండి! .. మీకన్న ఏటి?... మీకు ఉద్దోగాలున్నాయి. పెద్దాసుప్రతి లో నెలకు నాలుగొందలో, అయి దొందలో వ త్తాది. అదీ గాక మరిక్కడ రోజూ ఎంతలేదన్నా పాతిక — ముప్పై రూపాయలు వత్తాయి. ఈ ప్రెపంచకంలో పెరిగిపోతున్న ఈ జనాల జబ్బుల వల్ల వేలకేలు సంపాదించేది, మీరూ,మీ డాక టేరు న్నాటోరు!! మాదే టుందండీ? బోక రోల్లం... నిరాసగా పెదవిరిచి బాధగా అనగలిగేడు సింహాచలం.

సింహాచలం టోకెను సంపాదించుకుని యివ తలకొచ్చి నించున్నాడు. ఈ లోగ డాక్టరు గారు వ చ్చి జనాలను విష్ చేస్తూ తన ప్రత్యేక, పరిశీలన గదిలోకి హడావుడిగా దూరిపోయాడు.

కాంపౌండరు సత్తిరాజు ఒకటో నెంబరు టోకెన్ను పిలిచాడు.

* * *

చేతిలో బీడీతో, జేబులో గలగలమంటున్న టోకెనుతో రోడ్డువేపే దృష్టి సారించి చూస్తు న్నాడు సింహాచలం. అతని దృష్టి అటే వస్తున్న యిద్దరు వ్యక్తుల మీద పడింది.

కన్నుగప్పి వెళ్ళిపోతున్న దొంగను పట్టు కోవ డం కోసం గబగబా పరిగెత్తిన పోలీసులగ వాళ్ళకెదురుగా నడిచేడు సింహాచలం.

"డాక్టరు కోసమేనా బాబూ!!" ఆత్రంగా అడిగేడు వాళ్ళను. "అవునంటూ తలవూపి భుజంమీద నున్న ఓ చిన్న ఆకారాన్ని అట్నించిటు మార్చుకున్నాడతను. సింహాచలం ఆ ఆకారం పరిస్థితిని మూడు సెకన్లలో గ్రహిం చేసేడు "డాక్టరు గారి దగ్గర టోకెన్లు అయి పోయాయి. టోకెను లేందే సూడమని ఎంత బతిమాలినా సూడరు ... అంత కరట్టు మనిషి అటువంటి మనిషిని ఈ భూ ప్రెపంచకంలో . ఎపుడూ కనిపించదు. మరి పిల్లల్ని సూడ్డం కూడ అట్టాగే చూస్తాడు. సేయ్యేసి మందిచ్చి నాడంటే మరసటి రోజుకి జ్వరం.. గిర్. ఎగిరిపోతాది.ఎటువంటి జబ్బుచేసినా యిట్టే బాగుసేత్తాడు ...."

ఆ వచ్చిన మనుషుల వేపు చూస్తూ అన్నాడు సింహాచలం.

"ఇప్పడెలాగ!!... టోకెను లేదు మా దగ్గర ఇదిచాల అర్జంట్ కేసు.. చాల దూరం నుంచి ... త్నాం!! ... ఎంటనే సూపించకపోతే కుర్రో డ పరిస్థితి సేయి దాటిపోతది!!.."

అందులో ఒహాయన దిగులుగ అన్నాడు.

సింహాచలం చిర్నవ్వు నవ్వేడు.

"మీరు మరేమి కంగారు పడకండి .. కట్టాలూ ... బాదలూ... మనిసిగ్గాకపో 'మాను'కొత్తా ఏటండి? .. టోకెను కోస యిదైపోకండి మీరు. నానిత్తాను మీక టోకెను...." అన్నాడు సింహాచలం.

"నువ్వా!! నీకెక్కడిది టోకెను?"ఆశ్చర్య గా అడిగారు వాళ్ళు.

" మా సంటోడిని సూపిద్దామని లై పొద్దున్ననగా వచ్చినించున్నాను. ఆ కాంపౌండ సత్తిరాజు యిప్పుడొచ్చి టోకెన్లు వరసగా యి డు. ఎలాగైతేనేం.. ప్రొద్దున్నించీ కాళ్ళు పీకే నించున్నందుకు టోకెను దొరికింది. అదిగో టోకెను మీకిచ్చేత్తాను. ఎంచేతంటే ..యింద నే కబురొచ్చినాది, మాసంటోడికి జౌర పూర్తిగా తగ్గిపోనాదట. మరోటోకెను ఎవు ఒకల్లు బాదల్లో ఉన్నోల్లకిచ్చేదామని అనుకుం న్నాను. అది మీ కవసరం గనక మీకిత్తాను .. అంటూ చటాల్న ఆగిపోయాడు సింహాచల వాళ్ళు అతని వేపు ప్రశ్నార్థకంగా చూసేరు.

"మీరిప్పుడు మీసంటోడిని డాక్టరుబా గోరికి సూపించాల .. సంటోడ్ని జౌరం నీరస ఎంటనే తగ్గిపోవాల .. అంతేగదా!! మా మాట్లాడకుండ యిదిగో ఈ చేతిలో ఓ ప రూపాయలు పెట్టండి .. టోకెను మీజేబి పెట్టుకోండి.. తిన్నగా ఎల్లి వరసలో కూర్చుండి మరంతే .. డాక్టరుబావు మీ సంటోడి సూత్తారు .. మీరు వొచ్చిన పనీ సుకం అయిపోతది.."

చమత్కారంగా, లౌక్యాన్ని జోడిస్తూ అన డు సింహాచలం.

సింహాచలం ఆ క్యూలో నుంచున్నాడేగాని మనస్సంతా రోడ్డు మీదే వుంది. రోజూ ఆ క్యూలో అలానుంచుని 'టోకెను'సంపాదించడం, టోకెన్లుఅన్నీఅయిపోయాక అర్జంటుగా ఎవరైనాపిల్లల్నితెస్తేటోకెన్‌లెందే డాక్టరుగారు చూడరని బెదిరించి తనటోకెన్‌అమ్ముతాడు.

"పది రూపాయలా టోకెను. అంతరేటే?' అన్నారు వాళ్ళు.

ఒళ్ళు మండింది సింహాచలానికి.

"మీరు కట్టాల్లో ఉన్నారని నా కుర్రోడికోసం తీసుకున్న టోకెను మీకు యిత్తానన్నాను మీరిచ్చిన డబ్బుల్తో పల్లరసం గ్రటా యింటికి పట్టుకుపోదావనీ అనుకున్నాను. గదీగాకపోతే బియ్యం గింజలు కొనుక్కుని ఎలిపోదావనీ చూసేను. అంతేగాని, నేనేదో టోకెన్లు బోకరోడినమకుంటున్నారా? మీకు టోకెను ఒద్దు అనుకుంటే ఎల్లండి .. మరి!!" అంటూ విరాగ్గా అక్కడనుంచి నాలుగడుగులు వేసేడో లేదో అతని చెయ్యి పట్టుకుని ఆపేరు వాళ్ళు.

"ఆగవయ్యా నాయనా!! అంత కోపమయి తే ఎలాగ?" అంటూ ఆపి, సింహాచలం బరువుగా కదులుతున్న టోకెను తీసి వాళ్ళ కందించాడు. వాళ్ళు గబగబా వెళ్ళి లైన్లో నించున్నారు.

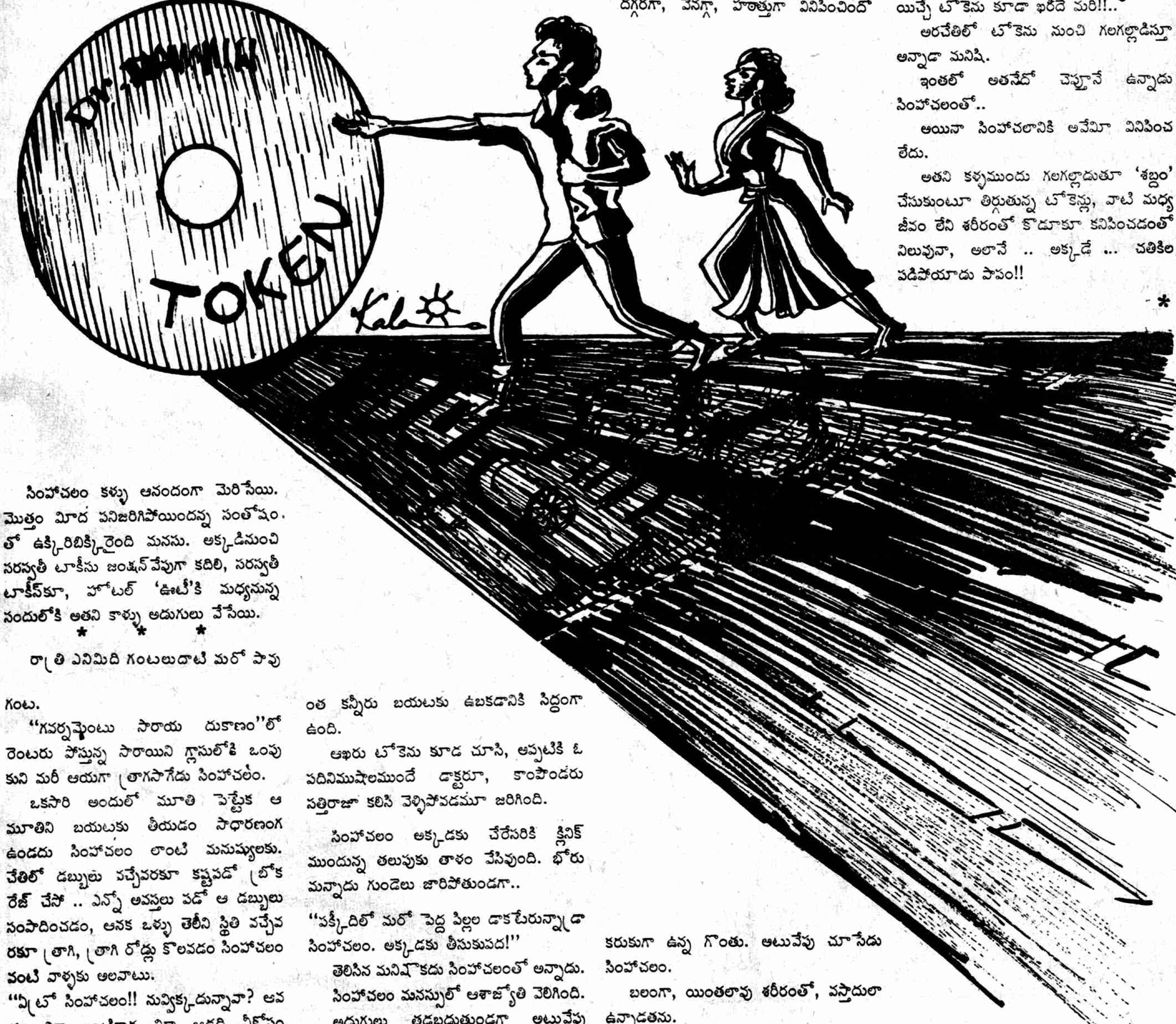

సింహాచలం కళ్ళు ఆనందంగా మెరిసేయి. మొత్తం మీద పనిజరిగిపోయిందన్న సంతోషంతో ఉక్కిరిబిక్కిరైంది మనసు. అక్కడినుంచి సరస్వతీ టాకీసు జంక్షన్‌వేపుగా కదిలి, సరస్వతీ టాకీస్‌కూ, హోటల్ 'ఊటీ'కి మధ్యనున్న సందులోకి అతని కాళ్ళు అడుగులు వేసేయి.

* * *

రాత్రి ఎనిమిది గంటలుదాటి మరో పావు గంట.

"గవర్నమెంటు సారాయ దుకాణం"లో రెంటరు పోస్తున్న సారాయిని గ్లాసులోకి ఒంపుకుని మరీ ఆయగా త్రాగసాగేడు సింహాచలం.

ఒకసారి అందులో మూతి పెట్టేక ఆ మూతిని బయటకు తీయడం సాధారణంగ ఉండదు సింహాచలం లాంటి మనుష్యులకు. చేతిలో డబ్బులు వచ్చేవరకూ కష్టపడో ప్రోకరేజ్ చేసో .. ఎన్నో అవస్తలు పడో ఆ డబ్బులు సంపాదించడం, ఆనక ఒళ్ళు తెలీని స్థితి వచ్చేవరకూ త్రాగి, త్రాగి రోడ్లు కొలవడం సింహాచలం వంటి వాళ్ళకు అలవాటు.

"ఏట్రో సింహాచలం!! నువ్విక్కడున్నావా? అవతల మీ ఇంటికాడ మీ ఆడది నీకోసం కంగారుపడతవుంటే!..."

త్రాగుతున్న గ్లాసులో సారాయిని అటు పెట్టి చూసేడు సింహాచలం. ఎదురుగా తెలిసిన మనిషి.

"మీ యాడది నీకోసం తెగ ఎదుకుతాంది! మీసంటోడికి వీకలమీదికి కొచ్చేసినాదంట. నువ్వుసూత్తె ఎక్కడ కనిపించలేదని తెగ యిదై పోతా, ఏడుత్త మొత్తుకుంటంది.."

అంతే! ... సింహాచలం బుర్ర తిరిగినట్లయింది. గ్లాసును అక్కడే వదిలి గబగబా బయటకు పరిగెత్తేడు.

అప్పటికే సింహాచలం పెళ్ళాం కొడుకుని భుజంమీద వేసుకుని పోలీసు బేరక్సు సెంటర్ లోనికి రావడం... సింహాచలం అక్కడికి సరిగ్గా అదే సమయానికి చేరడం జరిగింది.

గబగబా వెళ్ళి పెళ్ళాం భుజం మీద కొడుకుని అందుకుని తన భుజం మీద వేసుకున్నాడు సింహాచలం. అతని కాళ్ళు గబగబా 'ఆనంద్ క్లినిక్' వేపు కదిలేయి. అతని మనస్సులో ఆత్రం .. బాధ .. దిగులు .. ప్రోగయి సముద్రవంత కన్నీరు బయటకు ఉబకడానికి సిద్ధంగా ఉంది.

ఆఖరు టోకెను కూడ చూసి, అప్పటికి ఓ పదినిముషాలముందే డాక్టరూ, కాంపౌండరు సత్తిరాజూ కలిసి వెళ్ళిపోవడమూ జరిగింది.

సింహాచలం అక్కడకు చేరేసరికి క్లినిక్ ముందున్న తలుపుకు తాళం వేసివుంది. భోరుమన్నాడు గుండెలు జారిపోతుండగా..

"పక్కీదిలో మరో పెద్ద పిల్లల డాకటేరున్నాడ్రా సింహాచలం. అక్కడకు తీసుకుపద!"

తెలిసిన మనిషాకడు సింహాచలంతో అన్నాడు.

సింహాచలం మనస్సులో ఆశాజ్యోతి వెలిగింది.

అడుగులు తడబడుతుండగా అటువేపు నడిచేడు.

సింహాచలం భార్య సింహాచలాన్ని అనుసరించింది పరుగు లాంటి నడకతో..

* * *

డాక్టరుమూర్తి క్లినిక్ యింకా రద్దీగానే ఉంది. సింహాచలం ఆత్రంగా అక్కడకు చేరి పోయాడు భుజం మీద పిల్లవాడితో.

అక్కడ కూడ 'టోకెను' సిస్టమే కావడంతో టోకెను కోసం చూసేడతను.

అతనికళ్ళు నీళ్ళతో చిప్పిల్లసాగేయి. అతని గుండెలు జాలిగా బేలగా రోదించసాగేయి.

అక్కడంతా చిన్నపిల్లలే. అంతా జనం వరసగా, టోకెన్ల ప్రకారంగా చూస్తున్నాడు డాక్టరు మూర్తి.

కాంపౌండరు రెడ్డి ఒక్కొక్కర్నే లోపలకు డాక్టరు వద్దకు పంపిస్తున్నాడు. అటు వేపు అయోమయంగా చూడసాగేడు సింహాచలం.

"టోకెను గావాల్నా!"..

దగ్గరగా, వెనగ్గా, హఠాత్తుగా వినిపించిందో కరుకుగా ఉన్న గొంతు. అటువేపు చూసేడు సింహాచలం.

బలంగా, యింతలావు శరీరంతో, వస్తాదులా ఉన్నాడతను.

అతని చేతిలో రెండు మూడు టోకెన్లు గలగల మంటున్నాయి.

మురిపోయింది సింహాచలానికి.

"బాబ్బాబు!! దేవుడిలాగ కనిపించినావు.. మా పిల్లాడికి సీరియస్‌గా ఉంది. టోకెను యియ్యి.. డాక్టరుగారికి సూపించి బాగుసేయించుకుంటాను. ఈ డొక్కడే కొడుకు నాకు.."

బతిమాలసాగేడతన్ని.

ఆవ్యక్తి సింహాచలంకేసి ఓసారి నిర్వికారంగా చూసేడు.

"టోకెనుగావాలంటే పదేనురూపాయల వుద్ది.. అదీ నీగ్గాబట్టి .. మరోలికి అయితే ఇరవై సెప్పేవోడిని."

అదిరిపోయాడు సింహాచలం పదేనురూపాయలా అంటూ!!

"ఆ!!..పదెనురూపాయలే.. ఏటి అందర్లాటి డాక్టరనుకున్నావా ఏటి? పెద్ద డాక్టరు. పారెనెల్లి సదూకొచ్చిన మనిషి. పిల్లల స్పెసలిస్ట్. .. అందుకే ఆయన ఫీజురేటు నాగే.. ఆయన రోజూ యిచ్చే టోకెను కూడా ఖరీదే మరి!!.."

అరచేతిలో టోకెను నుంచి గలగల్లాడిస్తూ అన్నాడా మనిషి.

ఇంతలో అతనేదో చెప్తానే ఉన్నాడు సింహాచలంతో..

అయినా సింహాచలానికి అవేమీ వినిపించలేదు.

అతని కళ్ళముందు గలగల్లాడుతూ 'శబ్దం' చేసుకుంటూ తిర్గుతున్న టోకెన్లు, వాటి మధ్య జీవం లేని శరీరంతో కొడూకూ కనిపించడంతో నిలువునా, అలానే .. అక్కడే ... చతికిల పడిపోయాడు పాపం!!

*